

«Η Αϊσέ πάει διακοπές»

Πρόσεξα τυχαία ότι το Θέατρο Λέντρο, όπου η Μαρία Καρσερά ανεβάζει με τη θεατρική ομάδα Σόλο για Τρεις το «Η Αϊσέ πάει διακοπές», βρίσκεται στη λεωφόρο Ενότητας. Το έργο της Κωνσταντίας Σωτηρίου, το οποίο πρωτογνωρίσαμε πριν από μερικά χρόνια ως μυθιστόρημα, πραγματεύεται το θέμα της ενότητας. Η συγγραφέας απλώνει στο κείμενό της αυτή την αδιάκοπη, συνεχή ενότητα των μυρωδιών, των ήχων, των δεισδαίμονιών, των οραμάτων, των φόβων, των συνταγών, της θάλασσας, των δέντρων, των αυλών, των γειτονιών. Απλώνει και τη ζωή της ηρωίδας της από τη μια άκρη της Κύπρου στην άλλη, την απλώνει στον χώρο και στον χρόνο.

Ταυτόχρονα, χρησιμοποιώντας τις ίδιες εικόνες, το ίδιο φυσικό φόντο, την ίδια ιστορία της ζωής μιας Κύπριας γυναίκας, μιλά για το χάσμα, για τα αρχαία χρέη, για το αίμα που χύθηκε, για τον εξαναγκασμό της ηρωίδας της να διαλέξει ποια είναι μπροστά στα μάτια του κόσμου. Η πραγματική ιστορία της ζωής μιας Ελληνοκύπριας που αγάπησε και παντρεύτηκε Τουρκοκύπριο και έζησε κρύβοντας την καταγωγή της, μετουσιώθηκε σ' ένα αφήγημα ποιητικό και συμβολικό, παρόλη την πυκνή ύφανσή του από εντόπια πραγματολογικά στοιχεία.

Η διασκευή του μυθιστορήματος σε θεατρικό κείμενο έγινε από τους Μαρίνα Βρόντη και Βαλεντίνο Κόκκινο με ευαισθησία και ευρηματικότητα. Στο έργο τους διευκόλυνε το γεγονός ότι η Κωνσταντία Σωτηρίου χρησιμοποιεί τη δευτεροπρόσωπη αφήγηση, ωσάν να αναπαράγει συνεχώς τον διάλογο της ηρωίδας της με τον εαυτό της, ωσάν να μιλά η Ελένη στη Χατισέ και η Χατισέ στην Ελένη. Ο διαμοιρασμός του λόγου μεταξύ των προσώπων του θεατρικού κειμένου έγινε με μέτρο και ευστοχία, έτσι ώστε οι «πιο δραματοποιημένες» σκηνές να εναλλάσσονται σε σωστή αναλογία με αφηγηματικά/μονολογικά κομμάτια. Η φυσική, αβίαστη, κυ-

ΘΕΑΤΡΟ
ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ
ΜΟΛΕΣΚΗ

πριακή διάλεκτος του πεζού πρωτότυπου, με δομές και σύνταξη του προφορικού λόγου, επίσης συνέβαλε στη χωρίς απώλειες μεταφορά του έργου στη σκηνή. Η Μαρία Καρσερά πλάθει τους ρόλους της παράστασης από τον λόγο. Με σωστή, λειτουργική διανομή, δημιουργεί μορφές που είναι κατάλληλοι φορείς του κειμένου που τους αναλογεί. Τα πρόσωπα της παράστασης δεν «υλοποιούνται» υπερβολικά, καθώς αποτελούν μέρος των αναμνήσεων της Χατισέ ή έρχονται να της μιλήσουν στα όνειρα του ξύπνιου και του ύπνου της, και είναι έτοιμα ανά πάσα στιγμή να χάσουν το περίγραμμά τους, να επιστρέψουν στη ροή. Αυτή την ιδιαίτερη манιέρα δούλεψε η Καρσερά με τον Κωνσταντίνο Αλκιβιάδη, που είχε τέσσερις ανδρικούς ρόλους, και με ελαφρές αλλά ουσιαστικές πινελιές διαφοροποιούνταν σε κάθε εμφάνιση. Με την Αντρούλα Ηρακλέους και την Ηλιάνα Κάκκουρα, η σκηνοθέτιδα χρησιμοποιεί την οπτική γωνία της κεντρικής ηρωίδας ως κλειδί στην παρουσίαση των χαρακτήρων τους. Η γειτόνισσα Εμινέ δημιουργήθηκε ως μια συλλογική μορφή που εκπροσωπεί το τουρκοκυπριακό στοιχείο, εκφράζει την ομοιότητα και τη διαφορετικότητα των αντιλήψεων, χαιρετά την «Αϊσέ που πάει διακοπές» (την εισβολή) και προσπαθεί να στηρίξει τη Χατισέ. Η Πόπη Αβραάμ γνωρίζει ότι οι συμβολικές ή συλλογικές μορφές πρέπει να αποκτούν ιδιαίτερα δουλεμένες, απτές πτυχές, και έτσι πράττει. Η Χριστίνα Χριστόφια αποδίδει πολύ καλά και τη βαθιά εσωτερική, ηθική ενότητα του χαρακτήρα της ηρωίδας της, και τον διχασμό που της επιβάλλουν οι εξωτερικές καταστάσεις.

ΘΕΑΤΡΟ
ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ
ΜΟΛΕΣΚΗ